

HIIPPAKUNNALLINEN TIETOSUOJATYÖRYHMÄ

- Aika:** tiistai 21.8.2018, klo 9.30 – 11.00
- Paikka:** Oulun hiippakunnan tuomiokapituli, toiminnallisen puolen neuvottelutila
- Jäsenet:** Veijo Koivula, aluekeskusrekisterin johtaja, Oulun seurakuntayhtymä, puheenjohtaja
Kristiina Karimäki, vs. lakimies, Oulun seurakuntayhtymä
Pentti Pekkarinen, tietohallintopäällikkö, Oulun seurakuntayhtymä
Kimmo Helomaa, kirkkoherra, Kempeleen seurakunta
Riitta Kukkohovi-Colpaert, talouspäällikkö, Muhoksen seurakunta
Ritva Sassali, diakoni, Limingan seurakunta
Mari Aalto, lakimiesasessori, Oulun hiippakunnan tuomiokapituli
Outi Uusimäki, hiippakuntapastori, Oulun hiippakunnan tuomiokapituli
Kristiina Harjuautti, Oulun hiippakunnan seurakuntien tietosuojavastaava, Oulun hiippakunnan tuomiokapituli, sihteeri

Muistio

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

2. Työjärjestyksen hyväksyminen

Hyväksyttiin työjärjestys.

3. Tilannekatsaus

Tietosuoja-asioiden osalta kulunut kesä on lomien vuoksi ollut hiljaista aikaa Oulun hiippakunnan seurakunnissa.

Kokouksen läsnäolijat kertoivat omien organisaatioidensa osalta seuraavaa: Oulun seurakuntayhtymän tietohallinnossa GDPR:n edellyttämät perusasiat ovat kunnossa. Ihmetystä on herättänyt se, että useilla IT-alueilla

tietosuojavastaavana toimii tietohallinnon työntekijä, mikä voi aiheuttaa jääviysoongelmia ko. työntekijän omassa organisaatiossa.
Seurakuntayhtymän lakimies käy läpi yhtymän sopimuksia GDPR:n kannalta. Muhoksen seurakunnassa on laadittu tietosuojadokumentteja.
Kempeleen seurakunnassa tietosuojan yhdyshenkilö on kerännyt tietosuojamateriaalia seurakunnan intranettiin. On havaittu, että kirkkoherraa tarvitaan tietosuojatyön jalkauttamiseksi toiminnalliselle puolelle.
Limingan rovastikunnassa järjestetään tulevana torstaina diakoniatyöntekijöiden kokous, jossa tarkastellaan myös tietosuojadokumentteja.
Oulun hiippakunnan tuomiokapitulissa laaditaan tietosuojadokumentteja.

EU:n yleistä tietosuojaa-asetusta täydentävä kansallinen tietosuojalaki ei ole edelleenkään tullut voimaan. Näillä näkymin laki tulee voimaan syksyn aikana.

Puheenjohtaja totesi vielä, että tietosuojaa-asioissa ensisijaisen tärkeitä ovat seurakuntien työntekijöiden oikea asenne ja työssä noudatettavat oikeat käytänteet.

4. Tietosuojavastaavan tehtävän järjestäminen Oulun hiippakunnan seurakunnissa 1.3.2019 alkaen

EU:n yleisen tietosuojaa-asetuksen mukaan jokaisella rekisterinpitäjällä tulee olla nimettynä tietosuojavastaava. Oulun hiippakunnassa on tehty taloudellisesti järkevä ratkaisu, jossa tuomiokapituli on palkannut Kristiina Harjuautin seurakuntien yhteiseksi tietosuojavastaavaksi ajalle 1.3.2018-28.2.2019. Seurakunnat ovat sitoutuneet vastaamaan tietosuojavastaavan kustannuksista jäsenmääriensä suhteessa.

Ratkaisu on mahdollistanut seurakuntien yhtenäisen tiedottamisen ja kouluttamisen.

Kevään 2018 aikana tietosuojavastaava on keskittynyt kouluttamaan seurakuntien tietosuojan yhdyshenkilöitä rovastikunnittain järjestetyissä kokoontumisissa, pitämään työpajoja materiaalin (tietosuojaselosteiden ja henkilötietojen käsittelyohjeiden) tuottamiseksi, keskeisistä asioista tiedottamiseen sekä seurakuntien neuvontaan ja ohjeistamiseen. Tietosuojavastaava on tehnyt myös jatkuvaa yhteistyötä Kirkon keskusrahaston tietosuojavastaavan sekä Suomen ev.-lut. kirkossa nimitettyjen muiden tietosuojavastaavien kanssa. Yhteistyöllä on pyritty yhtenäistämään seurakuntien tietosuojakäytäntöjä koko kirkon tasolla.

Syksyn 2018 aikana on syytä kartoittaa tietosuojatyön tilanne seurakunnissa (dokumentit, sopimukset yms.) sekä syventää seurakuntien tietämystä ja osaamista tietosuoja-asioissa (tietopyyntöjen ja tietoturvaloukkausten hoitaminen, riskienarviointi jne.). Tietosuojavastaavan yhteistyö Kirkon keskusrahaston tietosuojavastaavan ja muiden kirkon tietosuojavastaavien kanssa jatkuu edelleen tiiviinä. Syksyllä käynnistyy myös Kirkkohallituksen Tietosuoja-asetuksen tietopyyntö -ohjelma, jossa Oulun hiippakunnan seurakuntien tietosuojavastaava toimii ohjausryhmän puheenjohtajana.

Syksyn 2018 aikana tavoitteena on saada seurakuntien tietosuojatyö sellaiselle tasolle, että se on osa normaaleja työrutiineja ja sitä voidaan ns. ylläpitää (tietopyyntöihin osataan vastata, tietosuojadokumentteja päivitetään, tietosuojan yhdyshenkilöiden ja henkilöstön osaamista päivitetään ja lisätään, tietosuojaloukkauksiin reagoidaan oikein jne.). Tämän myötä tietosuojavastaavan tehtävien määrän voidaan olettaa vähenevän, eikä tarvetta tuomiokapitulien palkkaamalle kokoaikaiselle tietosuojavastaavalle välttämättä enää ole.

Esitys:

Työryhmä pohtii, millä tavalla järjestetään seurakuntia yhteisesti palveleva ja taloudellisesti järkevä ratkaisu tietosuojavastaavan osalta 1.3.2019 alkaen.

Hiippakunnallinen tietosuojatyöryhmä 21.8.2018:

Kirkon tietosuojavastaavat vierailevat syyskuussa Upsalassa Kyrkokanslietissa ja tutustuvat siihen, miten Ruotsin ev.-lut. kirkossa on järjestetty tietosuojavastaavan tehtävä (ilmeisesti Ruotsissa on tehty koko ev.-lut. kirkkoa koskeva ratkaisu, jossa kaikilla seurakunnilla on yksi tai muutama yhteinen tietosuojavastaava).

On välttämätöntä, että jatkossa seurakuntien tietosuojatyö muuttuu rutiininomaiseksi ja että tietosuojavastaavan rooli vakiintuu konsultoivaksi asiantuntijaksi. Paras ratkaisu olisi, että tietosuojavastaava-asia ratkaistaisiin kokonaisvaltaisesti ja keskitetysti. Suomen ev.-lut. kirkon seurakunnille riittäisi jatkossa todennäköisesti yksi tai kaksi tietosuojavastaavaa. Seurakunnissa olisi tietosuojan yhdyshenkilöt.

Tietosuojavastaavan palvelujen ostamista ulkopuoliselta konsultilta selvitettiin jo vuoden 2017 aikana ja todettiin, että se olisi taloudellisesti kestävä ratkaisu.

Nykyisellä mallilla (nyt kirkolla on toistakymmentä tietosuojavastaavaa kirkon eri aloilta) ei ole mahdollista saada tarpeeksi yhtenäisiä toimintatapoja kaikille seurakunnille.

Pari villiä heittoa: Voisiko kirkolliskokoukselle tehdä hallinnollisen aloitteen kokonaiskirkkoa koskevasta yhteisestä ratkaisusta? Voisiko yksi (esim. Oulun hiippakunnan seurakuntien tietosuojavastaava) toimia maanlaajuisesti kaikkien seurakuntien tietosuojavastaavana?

Sovittiin, että jätetään asia hautumaan siten, että Veijo Koivula ottaa asian puheeksi ainakin Oulun seurakuntayhtymässä, joka toivon mukaan neuvottelee asiasta muiden seurakuntayhtymien kanssa. Palataan asiaan seuraavassa kokouksessa.

5. Tietosuojatyön kartoittaminen

Hiippakunnallinen tietosuojatyöryhmä 14.6.2018:

Kesän aikana on laadittava seurantalomake seurakuntiin tehdyn/tekemättömän tietosuojatyön ja sen vaiheiden kartoittamiseksi.

Kristiina lähettää seurantalomakeluonnoksen (muistion liitteenä) työryhmän jäsenille.

Käsitellään lomake seuraavassa kokouksessa, minkä jälkeen se lähetetään seurakunnille.

Hiippakunnallinen tietosuojatyöryhmä 21.8.2018:

Sovittiin, että tietosuojavastaava pyytää seurakuntia lähettämään selosteen käsittelytoimista tietosuojavastaavalle viimeistään 30.9.2018 (seloste on lähetettävä, vaikka se olisi keskeneräinenkin).

Seurakunnat voivat käyttää pohjana Oulun seurakuntayhtymän selostetta käsittelytoimista (liitteenä).

6. Viime kokouksessa keskeneräisiksi jääneet työt

Veijo Koivula on täydentänyt Oulun seurakuntayhtymän selostetta käsittelytoimista.

Tietojärjestelmiin liittyvät tietosuoja- ja tietoturvakysymykset käsitellään myöhemmin (mm. vanhentuneiden tietojen poistaminen Primestä ja Katrinasta).

Kristiina Harjuautti ja Veijo Koivula selvittävät, onko muualla Suomessa tehty tietopyyntöjä ja miten seurakunnat ovat vastanneet niihin.

7. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

8. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään maanantaina 15.10.2018 klo 10.00.

9. Kokouksen päätös

Kokous päättyi klo 11.00.

Muistion laati:

Kristiina Harjuautti
sihteeri